

سازماندهی و مدیریت (هدف‌گذاری - سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، هماهنگی، کنترل و نظارت) برخوردار باشد. بدون توان لازم و کافی در سازماندهی و مدیریت، به عهده گرفتن نقش پیمانکار عمومی خطاست.

(G.C) بر اساس اصول سازماندهی و مدیریت و با توجه به پیچیدگی کارها به صورت روزافزون و نیز انباشت تجربه پیمانکار عمومی در سطح جهانی و بررسی پیمانکاران موفق جهان ضروری است. هر پیمانکار عمومی فقط در یک رشته تخصصی فعالیت کرده و تلاش خود را صرف کسب توان و تجربه در آن رشته می‌نماید.

پراکنده‌کاری در عرصه‌های گوناگون صنعت، آن هم با تخصصی شدن روزافزون کارها از یک سو و محدودیت توان پیمانکاران عمومی از سوی دیگر، موجب عدم موفقیت خواهد شد. شرکت‌های پیمانکاری عمومی با توان بالا می‌توانند ضمن اجرای پروژه به صورت کامل و کلید در دست، چند پیمانکاری تخصصی با کادر کاملاً مجهز و مستقل زیر مجموعه خود داشته باشند به طوری که پیمانکاری تخصصی نیز مرتبط با رشته پیمانکاری عمومی بوده و مدیریت کلان آن به عهده مدیران ارشد باشد (مثلاً پیمانکاری عمومی پروژه‌های نیروگاهی، در رأس پیمانکار خصوصی طراحی، ساخت و نصب بخش بویلر و پیمانکار تخصصی طراحی و ساخت و نصب بخش برجهای خنک‌کننده). پیمانکار عمومی باید قادر باشد مطالعات مقدماتی شناسایی برنامه‌ها، طرح‌ها تا بازسازی، نوسازی و رفع تنگناهای دوران بهره‌برداری واحدهای رشته تخصصی خود را انجام دهد. برای گسترش فعالیت‌های شرکت‌های (G.C) در یک رشته تخصصی؛ شناسایی مقدماتی ارایه طرح و برنامه کلان در یک صنعت

راه‌اندازی و آزمونهای بهره‌برداری و تحویل به کارفرما توسط یک پیمانکار واحد جزو وظایف پیمانکاری عمومی است.

بنابراین الزامی است پیمانکار عمومی توان پذیرش مسئولیت کامل کار مورد تعهد خود و انجام مدیریت فعالیت‌های مختلف آن را به تنهایی و رأساً بر عهده داشته باشد، مهم نیست که کار کوچک، متوسط یا بزرگ باشد. آنچه مهم است آن است که پیمانکار عمومی قادر باشد انجام کل کار را با مسئولیت مستقیم و بدون واسطه خود به عهده گیرد.

یک مؤسسه پیمانکار عمومی باید حداقل از امکانات

پیمانکار عمومی یا (G.C)، شرکت یا مجموعه‌ای از شرکت‌هاست که توانایی طراحی، تأمین منابع مالی، اجرایی و مدیریت لازم را جهت انجام امور مهندسی، تدارکات، اجرا و مدیریت یک پروژه به طور کامل داشته باشد.

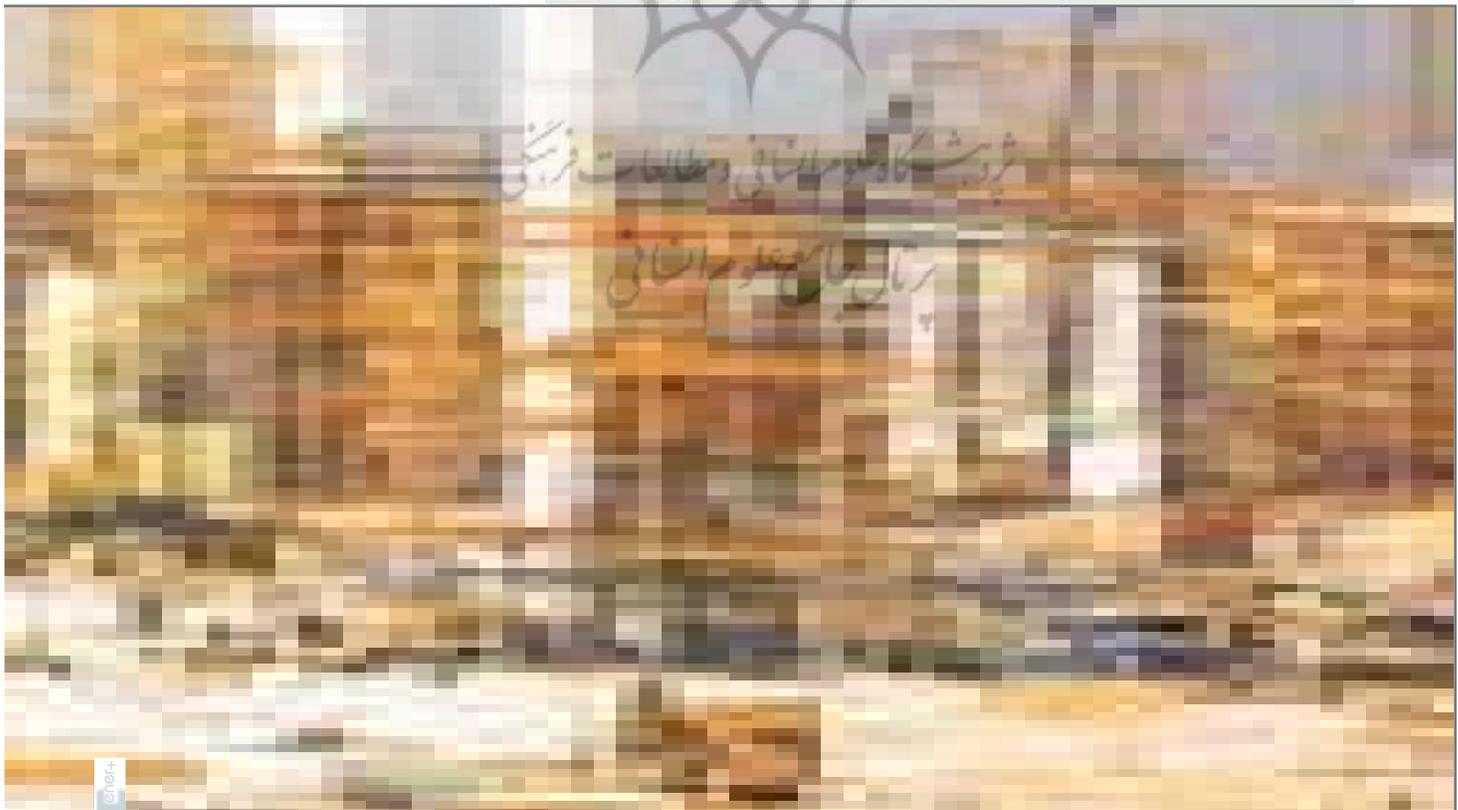
کلیاتی از اهداف و وظایف پیمانکاری عمومی
به عهده گرفتن مسئولیت انجام کل یک پروژه یا بخش اعظم مستقل و به ویژه اجرایی آن از مطالعات مقدماتی و توجیه‌پذیری تا برنامه‌ریزی، طراحی، تدارکات و تأمین، احداث ابنیه و تأسیسات، ساخت و آزمون ماشین آلات و تجهیزات، تدارکات، حمل، نصب،

پیمانکاری عمومی بستری برای توسعه اقتصادی

مطالعات و بررسی‌های انجام شده در خصوص ارایه راهکارهای عملی اجرای پروژه‌های بزرگ بین‌المللی نشان می‌دهد که تشکیل کنسرسیوم و تبدیل آن به شرکت‌های پیمانکار عمومی (G.C) با هدف افزایش توان طراحی مدیریتی، اجرایی و مالی از راهکارهای موفق و علمی جهان است و به همین منظور هر روز شاهد شکل‌گیری این‌گونه شرکت‌ها برای اجرای پروژه‌های بین‌المللی هستیم و برای جلوگیری از عقب ماندگی در این بخش ضرورت ایجاد این‌گونه شرکت‌ها در ایران به روشنی قابل ملاحظه و مشاهده است.

در همین زمینه، در نیمه‌اول آبان‌ماه، انجمن شرکت‌های ساختمانی؛ قدیمی‌ترین سازمان غیردولتی اقتصادی ایران، با اعلام عمومی برای پذیره‌نویسی در شرکت سهامی عام سرمایه‌گذاری بین‌المللی "نام‌آوران مهندسی"، از عموم علاقمندان دعوت به عمل آورده‌بود تا به‌منظور "متجلی ساختن توانمندی‌های فنی مهندسان ایرانی داخل و خارج کشور" در این راه همکاری‌کنند. ۴۳ شرکت خصوصی عمده از زیرمجموعه‌های انجمن شرکت‌های ساختمانی به‌عنوان سهامدار در این شرکت مشارکت دارند. علاوه بر سرمایه‌گذاری و مدیریت، "مشاوره، طراحی، تدارکات و اجرای" کلیه امور مربوط به زیرساخت‌های اقتصادی داخل یا خارج ایران به عنوان موضوع فعالیت برشمرده‌شده که در یک عبارت می‌توان آنرا یک شرکت "پیمانکار عمومی" بین‌المللی از بخش خصوصی، عنوان نمود. "جهان انرژی" از این رو، موضوع پیمانکاری عمومی و تعریف آن را دستمایه گزارشی قرار داده که ماحصل آن از نظر نان می‌گذرد.

انتشاره

در یک قلمرو الزامی است.

بررسیهای توجیهی فنی - اقتصادی، مهندسی پایه و تفصیلی، خدمات مشاوره‌ای، تأمین تجهیزات و تدارکات، واگذاری دانش فنی و حق بهره‌برداری، خدمات ساخت، احداث - نصب و راه‌اندازی، خدمات دوران بهره‌برداری و اجرای پروژه به صورت کلید در دست از الزامات است. بنابراین در هدف گذاری مؤسسات پیمانکاری عمومی رعایت دو نکته از اهمیت بالایی برخوردار است.

الف: هر مؤسسه پیمانکار عمومی باید تلاش کند در یک رشته تخصصی فعالیت کرده و نباید همزمان خود را درگیر رشته‌های متنوع نماید.

ب: پیمانکار عمومی در رشته تخصصی خود باید قادر باشد تا کلیه فعالیت‌های فراگیر (از مطالعات تخصصی تا ارائه خدمات تدارکاتی و نصب و راه‌اندازی) را چه رأساً و چه با بهره‌گیری از مشاوران و نصابان و سایر عوامل دست دوم (با مسئولیت مستقیم خود) انجام دهد. محدودیت در این توانمندی گسترده بازار کار پیمانکار عمومی را محدود و تأثیر منفی بر رشد و حتی ماندگاری آن خواهد داشت.

صرف نگرش تخصصی (در یک رشته خاص) با تنوع فعالیت‌ها، تضمین کننده موفقیت نخواهد بود. مهم‌ترین ضامن موفقیت، توان دستیابی به اهداف و انجام وظایف یعنی اجرای کارهای تعهد شده در چارچوبهای مورد نظر کارفرما (کیفیت، کمیت، بودجه و زمان) می‌باشد، بنابراین به‌طور خلاصه: یک مؤسسه پیمانکاری عمومی باید بتواند به عنوان بازوی اجرایی کارفرما، کار واگذار شده را در چارچوب مشخصات فنی (کیفیت و کمیت)

در زمان و وقت مورد توافق انجام دهد.

اما چه توانمندی‌های لازم است تا پیمانکار عمومی از لحاظ کمی (مشخصات فنی و قیمت) و کیفی نسبت به تعهدات خود مسئول باشد؟ بررسی و شناخت دقیق و به‌هنگام بازار کار خود و کاربایی و انعقاد قراردادهای مناسب، شناخت دقیق و گسترده به‌هنگام از توانمندی‌های عوامل دست دوم (پیمانکاران - سازندگان) به ویژه عوامل و امکانات داخلی و انعقاد قراردادهای مناسب با آنان، برنامه‌ریزی تفصیلی و تلفیقی کل کار و اجرای آن، سازماندهی به صورت ستادی و کارگاهی و هماهنگی بین کلیه عوامل (از طراحان تا پیمانکاران ساخت، حمل و نقل، بیمه و ترخیص و نصب و...)، کنترل کیفی، کمی (پیشرفت کار) و مالی و شناخت (حتی پیش‌بینی) تنگناهای احتمالی و تعیین و اعمال راه حل آنها و ارائه خدمات پشتیبانی به کارفرما همچون تأمین منابع مالی (Financing) که امروزه به یکی از توانمندی‌های عوامل کلیدی پیمانکاران عمومی تبدیل شده است، از جمله توانمندی‌های لازم برای پیمانکاران عمومی است.

به طور خلاصه اهداف شرکت‌های G.C را می‌توان در قالب: انتقال دانش فنی، تجمیع و انباشت تجربه و دانش، بهینه‌سازی طراحی - مهندسی، به‌کارگیری مهندسی ارزش، سرعت در اجرای کار، مشخص بودن مسئولیت اجرای پروژه و تخصصی شدن رشته‌های فعالیت تعریف نمود. اما اثرات منفی کوتاه‌مدت تشکیل شرکت‌های (G.C) و واگذاری کار به این‌گونه شرکت‌ها غیر قابل انکارند، مواردی از قبیل: نبود دانش فنی کافی برای پروژه‌های اول، احتمال افزایش قیمت

تمام شده اولین پروژه، مواجه شدن با موانع از سوی شرکت‌های خارجی ذی‌نفع، افزایش مشکلات کارفرمایان در ابتدای کار، عدم دسترسی به نیروی ماهر متخصص در شروع کار، کمبود شرکت‌های توانمند، متناسب با پروژه‌های کشور و ناکارآمد بودن قوانین کشور، که در حمایت از این‌گونه شرکت‌ها، فضای را ناسازگار می‌نمایاند. با این حال، تأسیس شرکت‌های پیمانکاری عمومی و حمایت آن‌ها در بلندمدت آن قدر اثرات مثبت دارند که صاحب‌نظران، تشکیل شرکت‌های G.C را در توسعه پایدار اقتصادی و صنعتی بسیار موثر قلمداد نمایند. مواردی مانند: تجمیع و ارتقای دانش نیروهای متخصص، انباشت تجربه تخصصی در اجرای پروژه‌ها، کاهش قیمت تمام شده پروژه‌ها، ارتقای و بهبود کیفیت، کوتاه شدن زمان اجرا، حضور در بازارهای جهانی به استناد سابقه اجرای پروژه‌های کلید در دست در کشور، دستیابی به منابع ارزان برای کالاهای مورد نیاز پروژه‌ها، پویایی طراحی و مهندسی و مدیریتی کشور، کاهش نرخ بیکاری، افزایش درآمدهای مالیاتی دولت و تأمین اجتماعی، دستیابی به توانمندی‌های تعمیر و نگهداری واحدهای اجرا شده، دستیابی به فناوری روز دنیا، افزایش صادرات خدمات فنی-مهندسی و جلوگیری از مخدوش شدن مسئولیت اجرایی طرحها به دلیل تجمیع مسئولیت، به حمایت مدیران تصمیم‌ساز و تصمیم‌گیر از شکل گرفتن شرکت‌های بزرگ پیمانکاری عمومی در سطح بین‌المللی می‌افزاید.

به‌هرحال برای شرکت‌های پیمانکاری ایرانی با توجه به این‌که راه را درست انتخاب نموده‌اند آرزوی صبر و بلندمدتی می‌نماییم. □

